

SADRŽAJ

Zahvale	xi
Predgovor: Što nam budućnost donosi?	xiii

PRVI DIO: POZADINA

1. Zabrinutost za budućnost	1
Zašto sada?	3
Je li prognoza moguća	4
Zašto četrdeset godina?	6
Osnova za informiranu procjenu	7
Punom parom naprijed mirne glave	10
Pet velikih pitanja ususret 2052.	11
Revolucija održivosti	12
2. Pet glavnih pitanja vezanih uz promjenu sustava	13
Kraj kapitalizma?	14
Kratki pogled 2-1: Tamna desetljeća: privilegiranost i polarizacija	15
Kraj gospodarskog rasta?	23
Kratki pogled 2-2: Obuzdavanje azijske potrošnje	23
Kraj spore demokracije?	30
Kratki pogled 2-3: Preraspodjela prema održivosti	31
Kraj generacijske sloge?	36
Kratki pogled 2-4: Međugeneracijski rat za pravednost	36
Kraj stabilne klime?	40
Kratki pogled 2-5: Ekstremne vremenske prilike u 2052.	43

DRUGI DIO: MOJA GLOBALNA PROGNOZA

2. Logika moje prognoze	53
Zvijezda vodilja	54
Općenita slika	54
Kratki sažetak moje priče	55
Deterministička okosnica	56
Linearni prikaz kružnog labirinta	57
Matematička formulacija	58
Završna riječ o bazi podataka	60

4. Broj stanovnika i potrošnja do 2052.	62
Broj stanovnika doseći će vrhunac	62
Broj radne snage doseći će vrhunac malo ranije	65
Produktivnost će rasti, ali ne bez teškoća	67
Proizvodnja (BDP) rast će, ali sve sporije i sporije	70
Kratki pogled 4-1: Kraj negospodarskog rasta	73
Porast će ulaganja – prisilna i dobrovoljna	78
Pojavit će se novi troškovi	81
Troškovi prilagodbe i ublažavanja posljedica katastrofa otići će u nebo	86
Država će postati više uključena	88
Kratki pogled 4-2: Lagan zeleni rast	90
Potrošnja će stagnirati – a negdje i padati	93
5. Energija i CO₂ do 2052.	99
Učinkovito korištenje energije i dalje će rasti	99
Korištenje energije rast će, ali ne zauvijek	102
Klimatski intenzitet ublažit će obnovljivi izvori energije	104
Kratki pogled 5-1: Put k PV-u	106
Kratki pogled 5-1: Smrt nuklearne energije	110
Emisije CO ₂ nastale korištenjem energije doseći će vrhunac 2030.	116
Temperatura će porasti za više od 2 °C	118
Porast od više od 2 °C prouzročit će stvarne teškoće	120
Kratki pogled 5-3: Zabrinjavajuće arktičke vode	121
Kratki pogled 5-4: Bijeg u grad	125
6. Hrana i ekološki otisak do 2052.	130
Proizvodnja hrane zadovoljiti će smanjenu potražnju	130
Biogoriva i bijelo meso bit će sve traženiji	133
Kratki pogled 6-1: Skupa nafta = skupa hrana	133
Kratki pogled 6-2: Ograničena dostupnost proteina	138
Komercijalni riblji fondovi bit će ograničeni na regulirana ribogojilišta	139
Planetarni će ekosustavi patiti	143
Kratki pogled 6-3: Tko će posljednji izgubiti?	144
Količina neiskorištenog biološkog kapaciteta strmoglavo će padati	149
Kratki pogled 6-4: Urbano vađenje metala	151
Kratki pogled 6-5: Priroda ograničena na parkove	156
7. Nematerijalna budućnost do 2052.	160
Manji BDP: sporijim koracima prema svjetskim ograničenjima	161

Sporiji rast produktivnosti	162
Napetosti zbog pada potrošnje	162
Prevladavajuća kratkoročnost	164
Jača vlada	166
Prisilna preraspodjela	167
Megagradsko okruženje	169
Kratki pogled 7-1: Život u megagradovima i eksternalizacija uma	171
Sveprisutni internet	174
Iščeznule draži	175
Bolje zdravlje	177
Kratki pogled 7-2: Zdravlje pojedinca iz sustava javne skrbi	178
Oružane snage u borbi protiv novih prijetnji	181
Kratki pogled 7-3: Budućnost ratovanja i uzlet robota	182
Kratki pogled 7-4: Vojska za održivost	185
8. Duh vremena 2052.	190
Rascjepkanost: više pozornosti poklanjat će se lokalnim rješenjima	190
Kratki pogled 8-1: Škotska se pridružuje Novoj Europi	191
Kratki pogled 8-2: Kraj nejednakosti na Mediteranu	196
Kratki pogled 8-3: Sirotinjski urbanizam u Africi	200
Nova paradigma: manja usredotočenost na gospodarski rast	203
Kratki pogled 8-4: Vrednovanje cjeline	205
Modificirani kapitalizam: jača uloga za mudru vladu	210
Kratki pogled 8-5: Sustavni CSR ili CSR 2.0	214
Kolektivna kreativnost: mreža inspiriranih individualaca	218
Kratki pogled 8-6: Iskorištavanje mudrosti gomile	219
Kratki pogled 8-7: Vrhunac broja mladih koji igraju internetske igre u korist općeg dobra	222
Međugeneracijska pravednost: proširivanje vidika	226
9. Razmišljanja o budućnosti	229
Glavni pokretači	229
Budućnost u grafikonima	231
Neizvjesna završnica	234
Moje reakcije	236
Osam izravnih pitanja o budućnosti	239
Divlje karte	251
Put prema 2052.	254
Kratki pogled 9-1: Iznenadna žurba prema solarnoj energiji	256

Kratki pogled 9-2: Financiranje budućnosti	260
10. Pet regionalnih budućnosti	265
Prema 2052.: Sjedinjene Države	266
Kratki pogled 10-1: Svijetla budućnost solarne energije	270
Prema 2052.: Kina	274
Kratki pogled 10-2: Kina – novi hegemon	279
Prema 2052.: OECD-manje-SAD	283
Prema 2052.: BRISE	288
Kratki pogled 10-3: Bogati biogorivima	292
Prema 2052.: Ostatak svijeta	296
11. Usporedba s drugim budućnostima	300
Testiranje u odnosu na računalni model svijeta	300
Usporedba s istraživanjem Granice rasta	301
Premašivanje i slom u nešto više detalja	307
Razmišljanja o drugoj polovici 21. stoljeća	313
Kratki pogled 11-1: Peti kulturološki korak	314
Kratki pogled 11-2: Treće cvjetanje drva života	318
12. Što biste trebali učiniti?	323
Što je svjetsko društvo trebalo napraviti u idealnom svijetu?	325
Dvadeset osobnih savjeta	328
Naučite živjeti s nadolazećom katastrofom bez gubljenja nade	352
Završne riječi	355
Prilozi	356
1. Sažetak	356
2. Definicije i izvori podataka	358
3. Dodatna literatura za kratke poglede iz 2052	361
4. Dodatni podaci o plodnosti i produktivnosti	368
Bilješke	370
Kazalo pojmova	379